

Tid: 2024-03-26

**Plats: Regionens hus
Härnösand**

NÄRVARANDE

Ledamöter

Anna Strandh Proos (M) ordförande
Sanna Jonsson (C) vice ordförande, digitalt
Erik Andersson (S)
Lina Lindman (SJVP) digitalt

Tjänstgörande ersättare

Ingela Korhonen (SJVP) för Gunlög Jacobsson (KD), digitalt

Ersättare

Christina Nordenö (S)
Roger Johansson (S)

Under föredragningarna

Eva Billberg
Johanna Gustin
Anna Öhman digitalt

Tjänstepersoner

Gun-Britt Milioris
Ann Christin Hamrén sekreterare

Inför sammanträdet lämnas följande informationer, se **bilaga A-C**

Kartläggning av nuläge för stöd till psykisk hälsa i hela regionens verksamhet och vårdkedja

Patientsäkerhetsberättelse 2023

Ordförandens sign	Justerandens sign	Exp den	Utdragsbestyrkande
-------------------	-------------------	---------	--------------------

Remiss från Socialdepartementet; Ökad kontroll över tandvårdssektorn (SOU 2023:82)

Årsrapport 2023, Vårdval Västernorrland, Barn och unga vuxna, Uppdrag allmäntandvård

Årsrapport 2023, Vårdval Västernorrland, Primärvård

Patientnämnden – ärenden

Tillgänglighet – indikatorer

Uppdrag Primärvård 2025

§ 6 Val av justerare

Vårdvalsutskottet beslutar

att utse Ingela Korhonen att jämte ordföranden justera protokollet.

§ 7 Fastställande av föredragningslista

Då inga extra ärenden föreligger beslutar vårdvalsutskottet

att fastställa upprättat förslag till föredragningslista.

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

§ 8 Årsrapport 2023, Vårdval Västernorrland, Primärvård

Diarienummer: 23RS11887
Ärendeansvarig: Gun-Britt Milioris
Handläggare: Eva Billberg

Beslut:

Vårdsutskottet föreslår att regionstyrelsen beslutar

att fastställa upprättad Årsrapport 2023 för Vårdval Västernorrland, Primärvård.

Ärendebeskrivning

Sammanfattning utifrån 2023 års uppföljning:

Antal besök till läkare är i stort sett oförändrat sedan 2022. Antal besök till övrig personal har ökat.

Vårdgarantins tillgänglighetsmått mäts utifrån möjligheten att få telefonkontakt samma dag samt att vid behov få en medicinsk bedömning inom tre dagar av en legitimerad vårdpersonal. Båda tillgänglighetsmåten har försämrats sedan 2022.

Generellt har det skett en ökning av antal personer som fått hälsosamtal för åldersgruppen 40–50 och 60 åringar, variationer finns i länet.

En sämre återbesöksfrekvens än riket för personer med kronisk sjukdom beskrivs bero på personalbrist.

Influensavaccinationerna har ökat i länet mycket beroende på Regionens vaccinationsenhet som startades under 2023.

Primärvårdsramen som helhet visar ett överskott på totalt 14,2 mnkr för 2023. De poster med störst överskott inom ramen är vårdpeng, folkhälsa, läkemedel och ersättning AT/BT/ST med ett sammanlagt överskott på 11,4 mnkr.

Bakgrund

Vårdval Västernorrland ansvarar för att genomföra regelbundna uppföljningar (årsrapport) utifrån Uppdrag Primärvård.

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

Uppföljningen bygger på ett antal kvalitetsindikatorer där såväl regionens egna hälsocentraler som de privatdrivna vårdcentralerna ska analysera sina resultat och i de fall målen inte nåts, ange vilka åtgärder som kommer att vidtas för att nå målen.

Beslutsunderlag

Årsrapport, för Vårdval Västernorrland, Primärvård 2023, **bilaga**

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

§ 9 **Årsrapport 2023, Vårdval Västernorrland, Barn och unga vuxna, allmäntandvård**

Diarienummer: 23RS11888
Ärendeansvarig: Gun-Britt Milioris
Handläggare: Eva Billberg

Beslut:

Vårdvalsutskottet föreslår att regionstyrelsen beslutar

att fastställa upprättad Årsrapport 2023 för Vårdval Västernorrland, Barn- och unga vuxnas allmäntandvård.

Ärendebeskrivning

Trettiosex tandvårdskliniker ansvarade för barn- och unga vuxnas allmäntandvård under 2023. Av dem var tjugotvå kliniker privatägda och fjorton kliniker bedrevs av Folktandvården (FTV) i länet.

Ingen markant förändring i valet av klinik har skett under året och procentuellt har Folktandvården flest listade barn -och unga vuxna 89,60% och privata tandkliniker 10.40%

Barn och unga vuxna som inte fått sin undersökning inom revisionsintervalls tiden (+6 månader) var i genomsnitt 4 747 per månad. I den redovisningen finns inte Folktandvårdens klinik i centrala Sundsvall och Örnsköldsvik med, pga. beslutat projekt.

En mindre försämring noteras för kariesfria 3 åringar respektive en förbättring av 6 och 12 åringar mellan åren 2022 och 2023.

Bristen på tandläkare och tandhygienister är fortsatt hög speciellt hos Folktandvården men en viss brist finns även på privata kliniker.

Tandvårdssättningen redovisar överskott med 4,5 mnkr för tandvårdssättningen under 2023. Resultatet relateras till att tandvårdspeng inte utbetalas när behandling ej skett inom revisionstiden med tillägg av sex månader.

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

Bakgrund

Vårdval Västernorrland ansvarar för att genomföra regelbundna uppföljningar (årsrapport) utifrån Uppdrag Barn- och unga vuxnas allmäntandvård.

Uppföljningen bygger på ett antal kvalitetsindikationer där regionens egen tandvård och privata kliniker med avtal enligt valfrihetssystemet ska analysera och kommentera sitt resultat.

Beslutsunderlag

Årsrapport 2023 för Vårdval Västernorrland, Barn och unga vuxna, **bilaga**

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

§ 10 Yttrande över remiss från Socialdepartementet; SOU 2023:82 Ökad kontroll över tandvårdssektorn

Diarienummer: 24RS1073
Ärendeansvarig: Gun-Britt Milioris
Handläggare: Anders Jaktlund

Beslut:

Vårdvalsutskottet föreslår att regionstyrelsen beslutar

att avge ”Yttrande över remiss; SOU 2023:82 Ökad kontroll över tandvårdssektorn”

Ärendebeskrivning

Region Västernorrland har beretts tillfälle att lämna synpunkter på remiss om betänkandet Ökad kontroll över tandvårdssektorn (SOU 2023:782).

Bakgrund

Regeringen beslutade den 7 juli 2022 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att se över frågan om stärkt tillgång till tandvård för våldsutsatta ur ett brett perspektiv och lämna förslag som stärker deras rätt till ersättning vid tandskador. Utredaren skulle vidare lämna förslag som bidrar till ökad kontroll över tandvårdssektorn för att komma till rätta med att oseriösa aktörer missbrukar det statliga tandvårdsstödet. Ett delbetänkande som avser delarna i de ursprungliga direktiven om ökad kontroll över tandvårdssektorn lämnades i november 2023.

Utredningen har haft i uppdrag att analysera och bedöma om det är lämpligt att införa tillståndsplikt och ägar- och ledningsprövning för privata vårdgivare som är anslutna till det statliga tandvårdsstödet och vilka regeländringar och andra förutsättningar som i så fall krävs.

Vidare har utredningen haft i uppdrag att analysera hur myndigheternas möjlighet att genomföra kontroller och att stoppa utbetalningar till vårdgivaren kan förbättras och lämna förslag på hur det kan ske.

I uppdraget har också ingått att analysera och lämna förslag på hur myndigheterna kan få en stärkt möjlighet att kontrollera vem som utfört vården.

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

Förvaltningens bedömning

Villkor för att bedriva tandvård

Regionledningsförvaltningen och Folktandvården i Västernorrland vill framföra att de gärna ser att även Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) tillfrågas innan tillstånd beviljas för att säkerställa en god patientkvalitet även i det radiologiska arbetet.

De anser även att det är olyckligt att utredningen med sitt förslag tillåter ansökan för verksamheten som endast är riktad till barn under 18 år. Det finns fler utsatta grupper att värna om som i likhet med barn och ungdomar också har en begränsad autonomi. Det är viktigt att även dessa grupper värnas om det är syftet med att specificera vilken åldersgrupp verksamheten är riktad till. Alla medborgare som söker till den svenska tandvården ska erhålla en ändamålsenlig och säker tandvård.

Förvaltningarna vill påpeka att det kommer att krävas utökade resurser för kvalificerade bedömningar vid misstanke om bedrägerier och felaktiga utbetalningar, i enlighet med förslaget om att regionerna får en skyldighet att anmäla om tandvårdsverksamhet bedrivs yrkesmässigt utan tillstånd eller om tillståndshavares lämplighet kan ifrågasättas.

Villkor för anslutning till Försäkringskassans elektroniska system

Regionledningsförvaltningen och Folktandvården ställer sig positiva till att villkor om förekomst i vårdgivarregistret ska krävas för anslutning, om ändringen i författningen anpassas för regionalt bedriven tandvård, och inte formuleras så att tillstånd blir det avgörande rekvisitet, utan att förekomsten i IVO:s register ska vara det krav som uttrycks i författningstexten.

Förvaltningarna avvisar förslaget om att Försäkringskassan ska få ta ut en avgift för att vara ansluten till det elektroniska systemet. Enligt den statliga finansieringsprincipen ska inte regionen behöva höja skatten eller prioritera om sin verksamhet för att finansiera nya statliga uppgifter.

Villkor för och kontroll av utbetalning av statligt tandvårdsstöd

Förvaltningarna vill framföra att det bör finnas ett nationellt behov av ett system för automatiska kontroller som kan ge även de mindre regionerna möjligheter att på ett systematiskt sätt granska tandvårdsgivarna avseende det regionala tandvårdsstödet för en rättvisare och mer jämlik hantering samt ökad rättssäkerhet.

Enligt betänkandet ska statligt tandvårdsstöd även få lämnas om tandvården delegerats i enlighet med PSL och andra tillämpliga föreskrifter om delegation, och här vill förvaltningarna peka på vikten av att studenter med tillfällig legitimation, samt kompetensväxlade medarbetare, behöver ges möjlighet att kunna ta betalt i systemet.

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

Förvaltningarna ställer sig negativa till förslaget om att behandlare ska underteckna underlaget för beräkning av statligt tandvårdsstöd, om det innebär en massa extra administration. Det kan komma att innebära omfattande anpassningar av systemstöd som skiljer sig åt mellan regionerna. I stället föreslås att införa utökade kontroller för de som till största delen använder det statliga tandvårdsstödet. I utredarens förslag ska behandlaren med elektronisk underskrift på heder och samvete intyga riktigheten av uppgifterna om den utförda tandvården.

Beslutsunderlag

Remiss från Socialdepartementet; SOU 2023:82 Ökad kontroll över tandvårdssektorn, **bilaga**

Sammanställning av betänkandets förslag och förvaltningens bedömningar, **bilaga**
Yttrande över remiss; SOU 2023:82 Ökad kontroll över tandvårdssektorn, **bilaga**

Beredning

Hälso- och sjukvårdsnämnden 27–28 mars 2024

Ordförandens sign	Justerandens sign	Exp den	Utdragsbestyrkande

§ 11 Patientsäkerhetsberättelse 2023

Diarienummer: 24RS1232

Ärendeansvarig: Sofia Pettersson

Handläggare: Ingrid Hammarstrand, Mikael Saric, Chatrine Viklander

Beslut:

Vårdvalsutskottet föreslår att regionstyrelsen beslutar

att godkänna Patientsäkerhetsberättelse för 2023 inom regionstyrelsens ansvarsområde som vårdgivare.

Ärendebeskrivning

Enligt patientsäkerhetslagen ska vårdgivaren varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse. Syftet med patientsäkerhetsberättelsen är att redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten. Patientsäkerhetsberättelsen ska förmedla resultat utifrån satsningsområden i den regionala handlingsplanen för patientsäkerhet inom hälso- och sjukvård och tandvård. Arbetet är en del av vårdgivarens ledningssystem för patientsäkerhet.

Förvaltningens bedömning

Januari 2023 blev stödfunktionen inom patientsäkerhet en del av hälso- och sjukvårdsledningen. Målsättningen är att det ska förenkla och förbättra patientsäkerhetsarbetet i region Västernorrland. Inom regionen pågår redan idag en rad olika arbeten inom de prioriterade fokusområdena. Däremot saknas en samlad bild över vad som pågår på helheten och hur de samverkar för att nå målet med ökad patientsäkerhet. Vi ser också i de mätningar som genomförts tex av vårdrelaterade infektioner, att förbättringen över tid varit alltför liten eller uteblivit. Vi konstaterar också att den kontinuerliga uppföljningen behöver stärkas för att ledningens engagemang ska bli tydlig och avspeglad på säkerhetskulturen. En samsyn om nuläget är också nödvändigt dels för att skapa engagemang, dels för att i nästa steg prioritera rätt insatser. Den årliga handlingsplanen ska sedan avspegla nuläget så att verksamheterna på medarbetarnivå känner sig delaktiga i utformningen och på sätt och vis får möjlighet att förstå prioriteringar och insatser. För att möjliggöra detta prioriteras följande aktiviteter det kommande året.

- Ta fram en nulägesbild av de grundläggande förutsättningarna
- Kartlägga pågående aktiviteter inom patientsäkerhetsområdet samt på vilket sätt de samverkar
- Identifiera luckor i patientsäkerhetsarbetet

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

- Utveckla och åskådliggöra på det sätt vi arbetar med patientsäkerhet inom region Västernorrland
- Ta fram en handlingsplan för arbetet med att skapa ett hållbart system för hantering av händelseanalyser
- Utifrån den samlade bilden av ovanstående aktiviteter succesivt stärka arbetet under året samt utforma handlingsplanen för 2025

BeslutsunderlagPatientsäkerhetsberättelse 2023, **bilaga**

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

§ 12 Kartläggning av nuläge för vård- och stödinsatser till psykisk hälsa

Diarienummer: 22RS1631

Ärendansvarig: Gun-Britt Milioris, Kristina Mårtensson

Handläggare: Anders Jaktlund

Beslut:

Vårdvalsutskottet föreslår att regionstyrelsen beslutar

att införa en gemensam mottagningsfunktion i hela länet för barn och unga med psykisk ohälsa enligt tidigare genomförd utredning om ”En väg in” för barn och unga, inom ramen för befintliga resurser;

att utreda förutsättningarna för att utveckla psykosociala team som ett särskilt uppdrag på några hälso- och vårdcentraler inom ramen för befintliga resurser;

att övriga rekommendationer genomförs av berörda verksamheter inom ramen för befintliga resurser; samt

att lägga rapporten till handlingarna.

Vårdvalsutskottet beslutar för egen del

att förvaltningen ges i uppdrag att återkomma till utskottet med information avseende första och andra att-satsen i beredningens förslag.

Ärendebeskrivning

Uppdrag till regiondirektör efter remissyttrande "God och nära vård - rätt stöd till psykisk hälsa" (21RS6302). Beslut om uppdrag i ett första steg. Genomförs av Vårdval och LSO Psykiatri.

Bakgrund

I augusti 2021 yttrade sig Region Västernorrland över remiss från socialdepartementet; Betänkandet God och Nära vård - Rätt stöd till psykisk hälsa (SOU 2021:6) (21HSN1451).

I yttrandet framgick att regionen idag har behov av en överblick över vilket stöd man ger för personer med lättare psykiska besvär i hela verksamheten och hela vårdkedjan. Det konstaterades också att den utveckling av stöd till psykisk hälsa

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

som betänkandet rekommenderade kan vara kostnadsdrivande. Regionstyrelsen beslutade att ge regiondirektören i uppdrag att ta fram plan för kartläggning av nuläge för stöd till psykisk hälsa i hela regionens verksamhet och vårdkedja.

I tjänsteutlåtandet framgår också att regionens arbetsgrupp för remissen bedömer att det kan bli aktuellt att, baserat på diskussionen i betänkandet, identifiera vilka utvecklingsinsatser för stöd till psykisk hälsa som kan vara mest aktuella och prioriterade i Region Västernorrland.

Betänkandet innehåller en vision för hur stöd till psykisk hälsa bör utvecklas framöver. Samtidigt slår betänkandet inte fast exakta nivåer eller exakt hur det ska göras. Det pekar istället ut en riktning och ger olika förslag på vad som kan göras. Anledningar till detta som anges i betänkandet är att det saknas evidens för att slå fast vad som är bästa sätt att ge stöd samt respekt för den kommunala självständigheten.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har tidigare yttrat sig över revisionsrapporten ”Granskning av samverkan kring barn och unga med psykisk ohälsa” och har där föreslagit att man ska kartlägga utbudet och innehållet i det regionens primärvård erbjuder barn och unga med psykisk ohälsa. Därför bör även barn och unga från sju års ålder och uppåt ingå i kartläggningen.

Förvaltningens bedömning

Kartläggningen har genomförts i dialog med Vårdval Västernorrland och Vårdområde psykiatri-habilitering, samt med de ideella föreningarna som ingår i NHPS Västernorrland.

Kartläggning av vilket stöd eller vård, eller behandlingsmetoder och behandlingsformer som tillämpas inom primärvården har genomförts med direkt frågeställning till samtliga hälso- och vårdcentraler, som getts möjlighet att beskriva vad tillämpas för de olika diagnoskoderna/åtgärdskoderna som angetts inom deras verksamhet.

Kartläggningen av patienternas syn på primärvårdens stöd till psykisk hälsa har genomförts i form av en enkät som utformats tillsammans med ideella organisationer inom ramen för NHPS Västernorrland. Urvalet för undersökningen har varit patienter som fått en diagnos ställd inom området för psykiatriska tillstånd, och som sökt vård under perioden januari till och med mars 2023.

Resultaten av undersökningen har analyserats av såväl styrgruppen för uppdraget, och av företrädare för NHPS Västernorrland. NHPS har valt att särskilt lyfta fram behovet av en förbättrad samverkan mellan skolan och primärvården, och att antalet

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

samordnade individuella planeringar (SIP) borde öka, i övrigt anser de att det ser mycket bra ut.

Sammantaget ger kartläggningen en god nulägesbild av vård- och stödinsatser till psykisk ohälsa. I utredningen tas ett antal rekommendationer upp som en del av de analyser som gjorts av kartläggningen. Dessa rekommendationer kan utgöra en grund för att föreslå utvecklingsinsatser som är prioriterade i regionen samt bedöma kostnader för dessa prioriteringar.

De rekommendationer som lyfts fram i rapporten är:

- Förbättra patientens delaktighet i planering genom införande av patientkontrakt och SIP.
- Förbättra samarbetet mellan vårdnivåer i riktning mot en sammanhållen vårdkedja.
- Förbättra samverkan mellan regionen och civilsamhället.
- Använda materialet från kartläggningen för att bidra till RS uppföljning av uppdraget inom ramen för VVU då det ser så olika ut beträffande utbudet.
- Det framstår som av stor betydelse att fortsätta arbetet med att göra primärvårdens uppdrag känt, även inom hela specialistvården, där betydelsen av en sammanhållen vårdkedja utgör grunden för personcentrerad vård och där det fastställs att patienten har rätt till trygghet, kontinuitet och säkerhet.
- Något som framträder i undersökningen är att det önskas insatser som inte enbart kan ges av psykologer eller kuratorer, utan som handlar mera om ”personcentrerad vård” som exempelvis skulle kunna erbjudas av ”psykosociala team” inom primärvården. Här bör särskild hänsyn tas till det pågående arbetet i enlighet med Beroendepplanen och förslagen om psykosociala team riktade mot beroendegrupper.
- En slutsats är att redan beslutade inriktningar går i rätt riktning, och att redan genomförda förändringar gett resultat, men att information om fattade beslut och nya arbetsformer måste bli mycket bättre för att kunna skapa breddinförande och allmän kännedom.
- Ansvarsfördelningen mellan första linjens psykiatri och specialistpsykiatri behöver tydliggöras.
- ”En väg in” för barn och unga med psykisk ohälsa behöver införas inom länets hälso- och sjukvård, precis som inom de flesta andra regioner i landet.

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

Beslutsunderlag

Kartläggning av nuläge för vård- och stödinsatser till psykisk ohälsa, **bilaga**

Bilaga 1 Urval av verksamheter som kan utgöra grundval för respondenter, **bilaga**

Bilaga 2 Statistik för stöd och vård, behandlingsmetod samt behandlingsform, **bilaga**

bilaga

Bilaga 3 Diagnoskoder (en undernivå), **bilaga**

Bilaga 4 Baslista för KVÅ vid vårdkontakter i psykiatrisk öppenvård, **bilaga**

Bilaga 5 Baslista för KVÅ i psykiatrisk slutenvård, **bilaga**

Kartläggning av stöd och vård, behandlingsmetoder samt behandlingsformer, **bilaga**

Patienternas syn på primärvårdens stöd till psykisk ohälsa, **bilaga**

Yrkande

Erik Andersson (S) yrkar att förvaltningen ges i uppdrag att återkomma till utskottet med information avseende första och andra att-satsen i beredningens förslag.

Då inga säryrkanden föreligger beslutar utskottet i enlighet.

Delges

Regiondirektören

Hälso- och sjukvårdsdirektören

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

Vid protokollet

Ann Christin Hamrén

Justeras

Anna Strandh Proos

Ingela Korhonen

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande